

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 19C/83/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1116214101
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Bošková
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2017:1116214101.1

Rozhodnutie

Okresný súd Bratislava I v konaní pred sudkyňou Mgr. Magdalénou Boškovou v právnej veci žalobcu: X. Z., K.. XX.XX.XXXX, O. Š. XXXX/X, XXX XX W., proti žalovanému: Slovenská republika, v zastúpení Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, v konaní o zaplatenie 4 418,62 Eur z dôvodu nesprávneho úradného postupu, takto

r o z h o d o l i :

Súd žalobu zamietá.

Žalovaný n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou, doručenou okresnému súdu dňa 29.06.2016, sa žalobca domáhal zaplatenia náhrady škody vo výške 4 418,62 Eur, ako aj náhrady nemajetkovej ujmy v sume 5 000,- Eur. Náhrada škody a nemajetková ujma mala podľa žalobcu vzniknúť v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Humenné v konaní vedenom pod sp. zn. 17Cpr/3/2012, konkrétne porušením povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon, resp. vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, prieťahmi v súdnom konaní, nevyhodnotením relevantných dôkazov, popretím skutkových tvrdení žalobcu a samotnou nečinnosťou súdu, čím došlo k odopretiu práva na súdnu ochranu.

1.1. Žalobca opísal konanie vedené na Okresnom súde v Humennom pod sp. zn. 17Cpr/3/2012, pričom uviedol, že súd pochybil predovšetkým v tom, že nesprávne posúdil vykonateľnosť podkladového rozhodnutia, pričom postupom súdu, a to prieťahmi v konaní bola v podstate odopretá možnosť žalobcovi konať pred súdom. Zo strany súdu bol nerovný prístup k obidvom účastníkom konania, čím bola porušená rovnosť účastníkov konania, nesprávne náležité preskúmanie opodstatnenosti nárokov podľa listinných dokladov, ktoré predložil žalobca za odpracované nadčasové hodiny v zmysle Zákonníka práce, nesprávne právne posúdenie listinných dokladov. Účastníkovi konania bola nečinnosťou súdu a nesprávnym postupom súdu v priebehu konania znemožnená realizácia tých procesných práv, ktoré mu zákon priznáva a v podstate na strane žalobcu došlo k ujme práva a zároveň nečinnosťou súdu a prieťahmi v konaní voči dlžníkovi Ardents Slovakia, spol. s r. o. bolo spôsobené to, že uznesením Okresného súdu v Prešove č. k. 4K/4/2015 zo dňa 06.10.2015 bolo začaté konkurzné konanie voči tomuto subjektu.

1.2. Žalobca sa odvolával na zákon č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánov verejnej moci urobiť úkon, alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranej lehote, nečinnosť orgánov verejnej moci pri výkone verejnej moci.

1.3. So zreteľom na skutočnosť, že Ministerstvo spravodlivosti SR koná v mene štátu, ak škoda vznikla v občiansko-súdnom konaní, žalobca si uplatnil právo na náhradu škody spôsobenej nečinnosťou súdu nesprávnym postupom súdu, a to prieťahmi v konaní, ako aj z dôvodu, že súd nesprávne posúdil

vykonateľnosť podkladového rozhodnutia a ak škoda bola spôsobená orgánom verejnej moci, domáhal za z hľadiska právnej istoty vydania rozhodnutia, ktorým by súd jeho nároku vyhovel.

2. Žalovaný vo svojom vyjadrení, doručenom Okresnému súdu Bratislava I dňa 27.07.2016, uviedol, že s poukazom na § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v prípade zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je možnosť poškodeného subjektu obrátiť sa na súd s príslušnou žalobou podmienenou vyššie citovaným ustanovením, ktoré vylučuje súdne uplatnenie nároku, kým sa nárok predbežne neprerokuje medzi poškodeným subjektom a príslušným orgánom. Predbežné uplatnenie práva na náhradu takto vzniknutej škody na príslušnom orgáne je podmienkou, aby toto právo mohlo byť súdom prejednané v civilnom sporovom konaní. Žalovaný poukázal na to, že žalobca - Ministerstvo spravodlivosti SR nedoručilo žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody s tým, že nárok uplatnený žalobcom v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I teda nebol predbežne prerokovaný, čo podľa názoru žalovaného zakladá nedostatok podmienok konania, a preto žalovaný považuje nárok žalobcu za predčasne uplatnený.

2.1. K nesprávnemu úradnému postupu poukázal na § 9 ods. 1 druhá veta zákona č. 514/2003 Z. z. a uviedol, že hoci žalobca v podanej žalobe obšírnym a vyčerpávajúcim spôsobom opísal priebeh konania na Okresnom súde Humenné vedenom pod sp. zn. 17Cpr/3/2012, je zrejmé, že žalobcom uvádzané skutočnosti k priebehu predmetného konania sú pre posúdenie existencie nesprávneho úradného postupu tohto okresného súdu právne irelevantné. Nečinnosť okresného súdu nemožno podľa názoru žalobcu subsumovať pod nesprávny úradný postup, nakoľko sa v prevažnej miere týka procesného postupu, ktorý však nikdy nebol príslušným orgánom vyhodnotený ako nesprávny alebo nezákonný a skutočnosti uvádzané žalobcom možno v teoretickej rovine považovať za vady zakladajúce existenciu odvolacích dôvodov v zmysle CSP a nie za nesprávny úradný postup.

2.2. V súvislosti s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov si mal žalobca uplatniť primerané zadosťučinenie sťažnosťou pred Ústavným súdom SR, nakoľko nie je možné, aby všeobecný súd v rámci konania o náhrade škody konštatoval porušenie ústavného práva strany sporu na bezprieťahové konanie. Zároveň žalobca mohol podať sťažnosť na postup súdu v zmysle § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch. Odkazom na zásadu vigilanti bus iura scripta sunt má žalovaný za to, že žalobca nevyužil všetky zákonom predpokladané prostriedky na zabezpečenie svojho práva na prerokovanie veci bez prieťahov. Ďalej žalovaný je toho názoru, že Okresný súd Humenné sa nedopustil v konaní pod sp. zn. 17Cpr/3/2012 nečinnosti, resp. zbytočných prieťahov, ktoré by bolo možné definovať ako nesprávny úradný postup, pričom nie každá nečinnosť, či každý prieťah v konaní majú nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Žalovaný má za to, že žalobca preukázal existenciu spôsobilého titulu v súvislosti s uplatneným právom na náhradu škody titulom nesprávneho úradného postupu.

2.3. K existencii majetkovej škody žalovaný uvádza, že konanie pod sp. zn. 17Cpr/3/2012 nebolo doposiaľ právoplatne skončené, a preto je zrejmé, že žalobcov záver o vzniku škody je predčasný, nakoľko škoda žalobcovi doposiaľ nevznikla. K existencii nemajetkovej ujmy žalovaný uviedol, že žalobca doposiaľ neunesol dôkazné bremeno, kedy vôbec nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy v požadovanej výške 5 000,- eur, pričom žalobca si nesplnil ani elementárnu povinnosť tvrdenia o zásahu do jeho práv v takej intenzite, ktorá by spoľahlivo preukazovala existenciu nemajetkovej ujmy a zároveň odôvodňovala peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy. Súd je pri úvahe o primeranosti výšky finančného zadosťučinenia povinný vychádzať z úplne zisteného skutkového stavu a opierať sa úplne konkrétne a preskúmateľné hľadiská, ktorými sú predovšetkým závažnosť nemajetkovej ujmy a overené okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo.

2.4. K existencii príčinnej súvislosti žalovaný uviedol, že vzťah príčiny a následku musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný a nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Žalobca sa však tejto podmienke priznania nároku v žalobnom návrhu nevenuje, a preto žalovaný nemá priamu príčinnú súvislosť medzi namietaným nesprávnym úradným postupom a škodou za preukázanú.

2.5. Na základe vyššie uvedených skutočností sa žalovaný domáha, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

3. V replike, doručenej Okresnému súdu Bratislava I dňa 02.09.2016, žalobca opätovne podrobne opísal konanie pred Okresným súdom Humenné a uviedol, že súd je povinný vychádzať z úplne zisteného skutkového stavu a opierať sa o úplne konkrétne a preskúmateľné hľadiská, ktorými sú predovšetkým overené okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Právo na priznanie požadovania peňažnej náhrady vychádza z tvrdeného základu nároku a následky sú takej intenzity, ktorá zakladá právo žalobcu na priznanie finančnej náhrady nemajetkovej ujmy. Žalobca uviedol, že konanie nebolo doposiaľ právoplatne skončené - vedené pod sp. zn. 17Cpr/3/2012, ale uznesením Okresného súdu v Prešove č. k. 4K/4/2015 bolo začaté konkurzné konanie voči dlžníkovi.

4. Súd v danej veci vykonal dokazovanie, pričom nariadil termín pojednávania, na ktorom sa žalobca pridržiaval svojich podaní s tým, že sa vyjadril zhodne ako vo svojich podaniach doručených súdu dňa 29.06.2016 a 13.09.2017 s tým, že žiadal, aby súd jeho nároku vyhovel. Žalobca poskytol súdu všetky dôkazné materiály na preukázanie svojich tvrdení a bol toho názoru, že v danej veci uniesol dôkazné bremeno. Poverený zástupca žalovaného sa taktiež pridržiaval svojich podaní doručených súdu dňa 27.07.2016 a žiadal žalobu zamietnuť, pričom predložil súdu list, doručený dňa 09.10.2017, označený ako žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku. Súd poukazuje na to, že žiadosť bola zaslaná právny zástupcom žalobcu, ktorý vypovedal žalobcovi plnomocenstvo, taktiež dňa 09.10.2017.

4.1. Žalobca do spisu založil pracovnú zmluvu zamestnanca, zmluvu o dielo č. 06/01/2009, list zo dňa 11.01.2012 - odpor, list zo dňa 11.04.2012, vyjadrenie a doplnenie návrhu na zmenu, list zo dňa 16.04.2012, vyjadrenie, výkazy odpracovaných hodín zo stavieb, výplatné listiny, oznámenie o výsledku prešetrenia podnetu Inšpektorátom práce Prešov zo dňa 06.06.2001, späťvzatie časti návrhu a predloženie dôkazov, uznesenie 17Cpr/1/2012-103 zo dňa 25.06.2012, záznam 17Cpr/1/2012-102 zo dňa 26.06.2012, zápisnicu o pojednávaní zo dňa 03.12.2012, objednávky faktúry spol. Ardents Slovakia spol. s r. o., vyjadrenie spol. UNIMONT ČAJKOV, s. r. o., rozsudok Okresného súdu Humenné zo dňa 27.05.2013, uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 24.02.2014, žiadosť o zmenu sudcu zo dňa 23.04.2014 a 29.04.2014, zápisnicu zo dňa 16.07.2014, zápisnicu o pojednávaní zo dňa 08.09.2014, sťažnosť na textový obsah zápisnice zo dňa 27.09.2014, upozornenie na chýbajúce písomné materiály zo dňa 05.08.2015, žiadosť o určenie termínu pojednávania zo dňa 22.06.2015 a vyjadrenie JUDr. Kelera zo dňa 05.05.2015. Ďalej do spisu založil žalobca zoznam pracovníkov na akciu GR 2009 v SLOVNAFT, a. s. Bratislava, zoznam pracovníkov na veľké GR 2009 SLOVNAFT, a. s. Bratislava, odpoveď Inšpektorátu práce Prešov, zmluva o dielo č. 25/08/2009, zmluva o dielo č. 04/01/2010/03, zmluva o dielo č. 03/06/2010/04, list adresovaný predsedníčke Okresného súdu Humenné, list za obetavý a tvorivý prínos pre mesto Snina v oblasti športu, list zo dňa 10.08.2017 od spol. UNIMONT ČAJKOV, s. r. o., ktorá potvrdila, že žalobca vykonával montážne práce v zmysle objednávok.

5. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

5.1. Podľa § 9 ods. 1 druhá veta zákona č. 514/2003 Z. z., za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

5.2. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného

rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov.

6. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca podal na súd dňa 29.06.2016 žalobu, v rámci ktorej si uplatnil nárok na náhradu škody a nemajetkovú ujmu, ktorá mu mala vzniknúť z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Humenné, a to v konaní vedenom pod sp. zn. 17Cpr/3/2012, a to porušením povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, ďalej prieťahmi v súdnom konaní a nevyhodnotením relevantných dôkazov, či popretím skutkových tvrdení žalobcu a samotnou nečinnosťou súdu. Zo strany Okresného súdu Humenné podľa názoru žalobcu došlo k odopretiu práva na súdnu ochranu. Žalobca si v rámci tohto konania uplatnil náhradu majetkovej škody vo výške 4 418,62 eur a náhradu nemajetkovej ujmy v sume 5 000,- eur.

6.1. Žalobca bol v danom spore toho názoru, že nakoľko predložil dostatok dôkazných prostriedkov, uniesol dôkazné bremeno na preukázanie nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Humenné. Súd však v danej veci musí uviesť, že napriek tomu, že doložil tieto dôkazné prostriedky, tieto sú irelevantné, nakoľko neboli splnené základné predpoklady zákona č. 514/2003 Z. z., konkrétne podľa § 15 ods. 1, a to podanie písomnej žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom, t. j. s Ministerstvom spravodlivosti SR. Na pojednávaní samotný poverený zástupca žalovaného uviedol a súdu predložil na nahliadnutie, že dňa 09.10. bola Ministerstvu spravodlivosti SR doručená žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku. Súd v danej veci poukazuje, že táto žiadosť bola doručená po začatí súdneho konania a nie pred začatím súdneho konania, a teda absentuje v danej veci možnosť poškodeného subjektu obrátiť sa na súd s príslušnou žalobou, nakoľko nárok žalobcu predbežne prerokovaný medzi poškodeným subjektom a príslušným orgánom nebol. Súd poukazuje na to, že predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody je zákonom stanovená podmienka, ktorá musí byť splnená, aby nárok žalobcu mohol byť prejednaný v občianskom súdnom konaní. Účelom platnej úpravy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je najmä povinnosť príslušného orgánu štátu uplatnený nárok na náhradu škody predbežne prerokovať z titulu, aby súdy neboli zbytočne zaťažované žalobami o náhradu škody.

6.2. Na to, aby súd priznal žalobcovi právo na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., musia byť kumulatívne splnené nasledujúce podmienky: 1. existencia škody, 2. nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup a 3. kauzálny nexus, t. j. príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím orgánu štátu, resp. nesprávnym úradným postupom. Ak v danej veci nie je splnená čo i len jedna podmienka, nedochádza k nesprávnemu úradnému postupu alebo k nezákonnému rozhodnutiu, či k existencii škody.

6.3. Žalobca v konaní poukazoval na nesprávny úradný postup Okresného súdu Humenné v konaní vedenom pod sp. zn. 17Cpr/3/2012. Okresný súd Bratislava I však nemôže postup Okresného súdu Humenné skúmať z hľadiska procesného postupu, ktorý jednak nikdy nebol vyhodnotený ako nesprávny alebo nezákonný, nakoľko postup súdu, hoci aj nesprávny, ktorý nachádza odraz vo vydanom rozhodnutí, nemožno považovať za titul pre uplatnenie nároku na náhradu škody, a teda žalobca si nesprávne uplatňuje nárok na náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu.

6.4. Tak ako už vyššie Okresný súd Bratislava I ako súd prvej inštancie uviedol, že nemôže preskúmať procesný postup iného okresného súdu, poukazuje súd prvej inštancie v tejto veci na to, že v prípade, ak mal žalobca subjektívny pocit, že Okresný súd Humenné mal prieťahy v konaní, prípadne nekonal v súlade s zákonom, mal právo podať sťažnosť na Ústavný súd SR podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR s tým, že v prípade, ak by ústavný súd sťažnosti žalobcu vyhovel, mohol by zároveň v súlade s § 56 ods. 4 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu SR a konaní pred ním a o postavení jeho sudcov priznať žalobcovi aj primerané finančné zadostučinenie. Zároveň žalobca mohol podať aj sťažnosť na postup súdu v zmysle § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch.

6.5. Nakoľko zo strany Okresného súdu Humenné nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu a žalobca si neuplatnil nárok v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. na Ministerstve spravodlivosti SR na základe predbežného prejednania, súd uvádza, že nemohlo dôjsť ani ku škode, či už majetkovej alebo

nemajetkovej. K majetkovej škode súd uvádza, že konanie sp. zn. 17Cpr/3/2013 nebolo právoplatne skončené, a preto žalobcov záver o vzniku škody je predčasný, nakoľko žiadna škoda žalobcovi do dnešného dňa nevznikla. K nemajetkovej ujme súd uvádza, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, nakoľko sumu 5 000,- eur nepreukázal, a teda nesplnil si elementárnu povinnosť tvrdenia o zásahu do žalobcovho práva v takej intenzite, ktorá by spoľahlivo preukázala existenciu nemajetkovej ujmy a odôvodňovala peňažnú náhradu tejto nemajetkovej ujmy.

6.6. Ku kauzálnemu nexusu Okresný súd Bratislava I uvádza, že nakoľko nebola spôsobená žalobcovi škoda zo strany Okresného súdu Humenné, nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, nemá za preukázanú priamu príčinnú súvislosť medzi namietaným nesprávnym úradným postupom a žalobcom tvrdenou škodou.

6.7. Na základe vyššie uvedených skutočností súd žalobu zamietol.

7. O náhrade trov konania súd rozhodol tak, že žalovaný nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko si tieto neuplatnil a v konaní mu žiadne nevznikli. Súd o náhrade trov konania rozhodoval podľa § 255 ods. 1 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré je možné podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 Civilného sporového poriadku).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 Civilného sporového poriadku).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.